

*Základní škola a mateřská škola Svatava, příspěvková organizace
Pohraniční stráž 81, 357 03 Svatava*

www.skolasvatava.cz e-mail: skola@skolasvatava.cz tel. 352 609 048 IČO: 69983551

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Školní družina při Základní škole a mateřské škole ve Svatavě, příspěvková organizace

Platnost: od 3.září 2018

Mgr. Růžena Puchingerová
ředitelka školy

Základní škola a mateřská škola Svatava, příspěvková organizace
Pohraniční stráže 81, 357 03 Svatava

www.skolasvatava.cz e-mail: skola@skolasvatava.cz tel. 352 609 048 IČO: 69983551

OBSAH

- I. Charakteristika ŠD
- II. Obsah vzdělávání
- III. Cíle a kompetence
- IV. Časový plán
- V. Materiální, ekonomické a personální podmínky
- VI. Hygiena a bezpečnost v ŠD

I. CHARAKTERISTIKA ŠD

Školní družinu navštěvují žáci 1. - 4. ročníku. Máme pouze jedno oddělení. Ranní činnosti i odpolední se řídí pracovní dobou p. vychovatelky. Přihlášení do ŠD se provádí na začátku školního roku a pak dle potřeb rodičů a volné kapacity. Školní družina je součástí budovy základní školy a má možnost využívat tělocvičnu, školní hřiště a zahradu. Škola je obklopená lesy a je možno využívat i veškeré sportovní vybavení v městysi.

II. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah bude rozdělen do pěti hlavních částí, jejichž těžiště bude ve třech celcích dle ročních období:

- **Dítě a společnost**
- **Dítě a zdraví**
- **Dítě a svět práce**
- **Dítě a příroda**
- **Dítě a umění+kultura**

Program je určen dětem od 1. do 4. třídy a vychází z podmínek školy. Je zaměřen na rekreaci a uvolnění dětí po náročném vyučování, sportovní vyžití, podporu a rozvoj estetického citění, rozvoj manuálních dovedností, propojení učiva a her. Soustředíme se na náš region, jeho rodáky, ochranu a zlepšení životního prostředí v našem městysi.

III. CÍLE A KOMPETENCE

Vycházejí z obecných cílů vzdělávací soustavy § 2, odst. 2 Školského zákona.

Naše cíle jsou:

- Kompenzovat u dětí jednostrannou zátěž během škol. vyučování.
- Osvojit si takové názory, schopnosti a dovednosti, které umožní dětem dobře zvládnout současný i budoucí život.
- Správně motivovat děti nabízením zájmové činnosti, rozvíjet praktické dovednosti v různých činnostech, naučit děti vztahu k vlastnoručně vytvořenému výrobku.
- Využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací.
- Vést děti ke schopnosti podle potřeby podřízovat se a chápat při tom vzájemné vztahy nadřízenosti a podřízenosti v kolektivu.
- Rozvíjet u dětí kamarádství, vést je ke komunikaci, rozvíjet jejich schopnost respektovat práci a úspěchy vlastních a druhých.
- Využívat poznatky, které děti získaly ve škole a vhodným způsobem na ně navázat ve

***Základní škola a mateřská škola Svatava, příspěvková organizace
Pohraniční stráž 81, 357 03 Svatava***

www.skolasvatava.cz e-mail: skola@skolasvatava.cz tel. 352 609 048 IČO: 69983551

- výchovné činnosti.
- Využívat preventivního programu školy formou sociálních a komunikačních her (správné řešení konfliktních situací).
 - Pěstovat základní pohybové dovednosti dětí a jejich schopnosti odpočinku, rekreace a zájmové činnosti.
 - Pozorovat přírodu, vést děti k její ochraně, vysvětlovat neznámé a nepochopené pojmy.

**Základní škola a mateřská škola Svatava, příspěvková organizace
Pohraniční stráže 81, 357 03 Svatava**

www.skolasvatava.cz e-mail: skola@skolasvatava.cz tel. 352 609 048 IČO: 69983551

IV. ČASOVÝ PLÁN

DÍTĚ A SPOLEČNOST

Výstupy	Náplň činnosti	Příklady
Učíme se samostatnosti a správnému vystupování na veřejnosti.	Učíme se telefonovat, nakupovat. Oslovujeme dospělé.	Hry, scénky, návštěvy obchodů, exkurze.
Dokáže pomoci druhému.	Důležitá telefonní čísla, pomoc starším.	Činnost ve skupinách, rozhovory.
Chrání mladší a slabší.	Kolektivní hry, sourozenecké vztahy.	Pomoc při práci, rozhovory o rozdělení rolí a povinností v rodině. Dbát na dodržování pravidel při hrách.
Ctí autoritu, je slušný ke starým lidem.	Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí.	Zdravení ve škole, v obchodě apod. Výroba přáníček a dárečků pro důchodce.
Seznamuje se se světem lidí, umění a kultury.	Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí – života a práce. Aktivity přibližující svět kultury.	Poznávání různých pracovních oborů – beseda s policisty, návštěva poštovního úřadu, exkurze do továrny.
Zná pravidla společenského soužití.	Aktivity přibližující pravidla vzájemného styku. Rozeznávat dobro-zlo, pravdu-lež.	Dbát na zdvořilost, ohleduplnost, toleranci, a spolupráci při všech aktivitách v ŠD. Literární díla, rozhovory.
Poznává jiné kultury.	Výstavy, knihy, filmy, katalogy různých CK.	Návštěva židovského hřbitova. Výstava fotografií o lidech z celého světa. Rozhovory o spolužácích jiné barvy pleti.
Buduje své sociální citění.	Lidé postižení a vozičkáři.	Ukazovat svět takový jaký je. Nabízet pomocnou ruku a ne soucit. Návštěva léčebny, výroba dáreků. Beseda s handicapovaným člověkem.
Uvědomuje si nebezpečí.	Kontakty s dospělými, komunikace.	Nebavit se a neodcházet s cizím člověkem, nebrat od nich žádné pozornosti-rozhovory, modelové situace.
Dokáže se bránit projevům násilí a ponižování.	Prevence šikany.	Besedy, návštěva psychologa, seznámí je s tím, kde hledat pomoc.

**Základní škola a mateřská škola Svatava, příspěvková organizace
Pohraniční stráže 81, 357 03 Svatava**

www.skolasvatava.cz e-mail: skola@skolasvatava.cz tel. 352 609 048 IČO: 69983551

DÍTĚ A SVĚT PRÁCE

Výstupy	Náplň činnosti	Příklady
Prakticky se orientuje v městysi.	Vycházky do městyse, návštěvy institucí, obchodů.	Prolínání všemi činnostmi.
Umí už užívat technické přístroje, složitější hračky.	Počítače, CD přehrávače, televize, DVD, video.	Práce s přístroji, vysvětlení jejich používání a možného nebezpečí při práci s nimi.
Rozeznává základní obory lidské práce.	Pojmenování profesí, vyhledávání méně známých a atraktivních profesí.	Soutěže, pantomima, omalovánky, hra na obchod.
Chápe vliv lidské činnosti.	Vycházky, výlety. Sledování proměn v okolí.	Kácení lesů-proměna krajiny, stavba domů. Ničení přírody, náročná obnova.
Umí zvládat základní sebeobslužné činnosti.	Stolování, oblékání.	Příprava pohoštění-besídka pro rodiče.
Rozumí pokynům a dokáže je splnit.	Vedení a organizace her. Vyřízení vzkazů.	Pověřit dítě výběrem a organizováním hry.
Váží si práce druhých-zachází šetrně s vlastními i cizími věcmi.	Učit se zacházet s penězi. Vracet vypůjčené věci.	Opravy hraček ve školní družině. Nákupy hraček. Půjčování knih ve školní knihovně.

DÍTĚ A ZDRAVÍ

Výstupy	Náplň činnosti	Příklady
Rozvíjí tělesnou zdatnost a sportovní chování.	Míčové hry, závodivé hry, kolektivní sporty, soutěže-dodržování pravidel fair-play.	Soutěže, turnaj ve vybíjené, školní olympiáda, fotbalový turnaj. Pravidelný pobyt na školním hřišti a v tělocvičně.
Zná základy první pomoci. Předchází úrazům.	Důležitá telefonní čísla, procvičování první pomoci. Základy jízdy na kole a chování v dopravním provozu.	Besedy s policisty, se zdravotníky, účast na dopravním hřišti. Návštěva hasičské zbrojnice.
Upevňuje hygienické a kulturní návyky.	Hygiena těla, koupání, otužování.	Mytí rukou před obědem a po použití WC. Správné oblékání. Koupání v přírodě.
Uvědomuje si a používá všechny smysly.	Smyslové a psychomotorické hry.	Poznávání předmětů hmatem a čichem, hra na „slepu bábu“.
Uvědomuje si vlastní tělo.	Pojmenovává části těla,	Anatomické obrazy, internet,

**Základní škola a mateřská škola Svatava, příspěvková organizace
Pohraniční stráže 81, 357 03 Svatava**

www.skolasvatava.cz e-mail: skola@skolasvatava.cz tel. 352 609 048 IČO: 69983551

	využívá poznatků z prvouky a přírodovědy.	encyklopedie, pomůcky z kabinetu, CD-Byl jednou jeden život.
Upevňuje psychiku.	Kognitivní činnosti.	Hra na otázky a odpovědi, diskuse o problému, besedy s odborníky.
Učí se relaxovat.	Rekreační činnosti.	Poslouchá hudbu, kreslí si, vybírá si činnosti dle svého zájmu. Procházky, pobyt na zahradě.

DÍTĚ A PŘÍRODA

Výstupy	Náplň činnosti	Příklady
Chrání přírodu a životní prostředí.	Vycházky do přírody, koutek přírody. Sběr kaštanů a žaludů. Třídění odpadu, sběr baterií.	Ukázky druhů zvěře a rostlin, péče o květiny ve třídě, přírodovědné soutěže, krmení zvěře, Den Země, ekologické pořady.
Poznávání zákonitostí přírody.	Pozorovat vývoj rostliny, vývoj mláďete, sledovat změny počasí.	Práce na pozemku, na zahradě, pozorování domácích zvířat a péče o ně, ukázka vlastních domácích mazlíčků. Zápis počasí-používat symboly.
Rozpozná nebezpečí v přírodě.	Jedlé a jedovaté houby. Vzteklna, ptačí chřipka, hadi. Bouřka.	Práce s atlasem, vycházky, beseda s myslivcem, vyhledávání na internetu. Praktické vyzkoušení na vycházkách do přírody.
Orientuje se v přírodě.	Práce s mapou, kompasem, buzolou, turistické značky.	Vycházky, orientace v místě bydliště, poznávání turistických značek.
Objevuje přírodu prostřednictvím medií.	Přírodopisné pořady, výstavy, knihy chráněná území, lidové pranostiky, přísloví vztahující se k přírodě.	Sledování videokazet, vyhledávání v knihách o přírodě a v encyklopediích. Lidové tradice-Velikonoce, Vánoce.
Poznává životní podmínky, ekosystémy.	Vycházky, výlety, kvízy, křížovky.	Poznáváme rozdíly: louka-mýtina, rybník-potok, les-park, sad-zahrada... Řešení křížovek s přírodovědnou tematikou.

**Základní škola a mateřská škola Svatava, příspěvková organizace
Pohraniční stráže 81, 357 03 Svatava**

www.skolasvatava.cz e-mail: skola@skolasvatava.cz tel. 352 609 048 IČO: 69983551

DÍTĚ A UMĚNÍ + KULTURA

Výstupy	Náplň činnosti	Příklady
Rozvíjí fantazii a představivost.	Malování, kreslení, stříhání. Ilustrace knihy.	Pracujeme s různými technikami-modelování, koláže, skládání..., výtvarné soutěže. Návštěva knihovny.
Probouzí v sobě zájem o hudbu, smysl pro rytmus.	Poslechové skladby, hra na Orffovy nástroje, zpívání písniček, základy tanců.	Poslech různých žánrů, recitační a hudební soutěže, cvičení podle hudby, taneční prvky.
Zdokonaluje správnou výslovnost, vyjadřovací schopnosti, dýchání.	Pohádky, rozpočítadla, jazykolamy, dechová cvičení, společná četba.	Příprava divadelních představení, nácvik na besídku pro rodiče, důchodce.
Vytváří pozitivní vztah k uměleckým dílům.	Filmová a divadelní představení, koncerty, výstavy.	Koncert ZUŠ, návštěva kina, výběr filmů a pohádek na DVD dle zájmu dětí.
Má estetické citění a smysl pro pořádek.	Výzdoba prostor ŠD, chodeb v budově školy, úklid svého pracovního místa, péče o květiny.	Výstava prací dětí na nástěnkách, kontrola úklidu ve třídě, služby na zalévání květin a úklidu stolů v jídelně po obědě.
Dokáže vnímat umělecké a kulturní podněty.	Literární, dramatické a hudební představení.	Pozorné sledování, dokáže vyjádřit své pocity a vyprávět, co ho zaujalo.

V. MATERIÁLNÍ, EKONOMICKÉ A PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Materiální:

Prostory pro školní družinu jsou vybaveny novým nábytkem, který vyhovuje z hlediska bezpečnosti a zdravotní nezávadnosti. Pomůcky a hračky jsou umístěny pro děti na dostupném místě, děti jsou poučeny o jejich vhodném a bezpečném používání. Pro činnost dětí v ŠD je využívána tělocvična, školní zahrada.

Ekonomické:

Poplatek za ŠD je stanoven na **50,-Kč**. Platba je vybírána hotově p. vychovatelkou.

Tato částka je využívána na spotřební materiál (pastelky, čtvrtky, lepidla, barvy apod.), dále na nákup odměn pro děti za umístění v různých soutěžích pořádaných v rámci činnosti ŠD.

Personální:

Školní družina se podílí na celé řadě školních akcí (vánoční besídka, karneval, Den dětí, výlet...).

Paní vychovatelka se aktivně zapojuje do DVPP a využívá samostudium k vlastnímu rozvoji pedagogické činnosti pro ŠD.

V případě nepřítomnosti vyučujících je schopna zastoupit ve výuce.

VI. HYGIENA A BEZPEČNOST VE ŠD

- Oddělení ŠD využívá k odpočinkové činnosti koberec a pohovky, k pracovním činnostem a stolním hrám využívají stoly, které nemají tradiční uspořádání.
- Oddělení ŠD má odpovídající osvětlení, koberec je pravidelně vysáván, místnost je pravidelně větrána.
- Děti si nosí své vlastní pití, ale mohou využít i nápojů ze školní jídelny. Šatny jsou umístěné v přízemí a jsou prostorné a vyhovující požadavkům.
- Vzhledem k časnému začátku provozu ŠD (6:00 hod.) se mohou děti při ranní docházce nasnídat u stolečků.
- Stravování je zajištěno ve školní jídelně, která není součástí budovy školy.
- Na začátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti a společenských normách v ZŠ a ŠD, na školním hřišti, v tělocvičně při společných vycházkách a akcích. O poučení je veden záznam v přehledu VVP. V případě úrazu jsou žáci opětovně poučeni o prevenci bezpečnosti.
- Lékárnička pro první pomoc je umístěna ve sborovně na stejném patře, jako je oddělení ŠD a je přístupná k ošetření během celého dne. Telefonní čísla rodičů v případě úrazu jsou uvedena v zápisních lístcích a přehledu VVP. Vychovatelka je seznámena se zdravotním stavem dětí.
- Vychovatelka spolupracuje s rodiči, třídními učitelkami a bezprostředně reaguje na výchovné i jiné problémy.